

Dokumentnamn: Förvaltningen för funktionsstöds anvisning gällande första hjälpen och krisstöd

Beslutad av:
Avdelningschef HR

Gäller för:
Förvaltningen för
funktionsstöd

Diarienummer:
[Nummer]

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2025-05-12

Dokumentsort:
Anvisning

Giltighetstid:
2026-05-12

Senast reviderad:
2025-05-12

Dokumentansvarig:
Processledare HR
Arbetsmiljö

Bilagor:

Rutiner vid första hjälpen och HLR på arbetsplatsen

Förvaltningen för funktionsstöds anvisning gällande första hjälpen och krisstöd

2025-05-12

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte med denna anvisning.....	3
Vem omfattas av denna anvisning.....	3
Bakgrund.....	3
Anvisning för första hjälpen och krisstöd.....	4

Inledning

Syftet med denna anvisning

Syftet med denna anvisning är att vägleda hur chefer ska hantera allvarlig händelse och krissituationer.

Vem omfattas av anvisningen

Denna instruktion gäller tillsvidare för chefer och medarbetare i Förvaltningen för funktionsstöd.

Bakgrund

I Arbetsmiljöverkets föreskrift 2023:2 kap 4 Första hjälpen och krisstöd, fastslås att arbetsgivaren ska se till att det på varje arbetsställe finns den beredskap och de rutiner för första hjälpen och krisstöd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker. Arbetsgivaren ska kontinuerligt följa upp att rutinerna fungerar.

Arbetsgivare ska se till att chefer och arbetsledare har tillräckliga kunskaper om krisstöd för att de ska kunna planera och organisera krisstödet på ett lämpligt sätt.

Arbetsgivaren ska säkerställa att arbetstagarna känner till hur första hjälpen och krisstöd är organiserat på arbetsstället. Arbetstagarna ska fortlöpande hållas väl förtrogna med de rutiner som gäller.

Om en allvarlig arbetsplatsolycka inträffar ska chefen alltid anmäla olyckan till Arbetsmiljöverket

Definitioner

Första hjälpen	1. De hjälpåtgärder som vid olycksfall och akut sjukdom omedelbart måste vidtas på plats för att återställa och upprätthålla livsviktiga kroppsfunktioner eller hindra vidare skadeutveckling. 2. De åtgärder som behöver vidtas för att så snabbt som möjligt få den skadade eller sjuka personen under medicinsk vård.
Krisstöd	Det psykiska och sociala omhändertagande som behöver vidtas i samband med olyckor, akuta krissituationer och liknande allvarliga händelser, som kan utlösa krisreaktioner.

Anvisning för första hjälpen och krisstöd

Första hjälpen och HLR

Med första hjälpen/ HLR menas de hjälpinsatser som måste vidtas direkt då en person skadats eller blivit akut sjuk. Det kan röra sig om att hålla en person vid liv till ambulans anländer. Eller att minska skadorna till exempel genom att genast spola ögonen efter att man fått stänk av frätande ämne i dem. Till första hjälpen hör också att se till att den skadade eller sjuke kommer under vård. För att klara detta krävs att man har en beredskap för första hjälpen. Glöm inte att såväl den skadade som de som varit med vid olyckan kan behöva krisstöd. Med krisstöd menas det omedelbara omhändertagandet av en person i kris samt eventuella efterföljande professionella insatser.

Gå igenom vilka olyckor och sjukdomsfall som kan inträffa på arbetsplatsen

Riskerna varierar i verksamheten. Det kan till exempel vara hantering av farliga maskiner eller kemikalier eller så kan risk finnas för halka. Ensamarbete är en risk i sig som behöver beaktas. Om risk för hot och våld finns är behovet av krisstöd extra stort. I det systematiska arbetsmiljöarbetet och på arbetsmiljöronder ska arbetsmiljön riskbedömas och risker som är uppenbara undanröjas. Använd den årliga arbetsskade- och tillbudsstatistiken som stöd vid riskbedömningen. När det ändå inträffar något måste kunskap finnas hos både medarbetare och chefer. Varje medarbetare skall känna till hur första hjälpen och krisstödet är organiserat på arbetsplatsen. Denna kunskap och aktuella rutiner skall kontinuerligt följas upp vid arbetsplatsträffar och på arbetsmiljöronder. När vikarier finns i verksamheten skall dessa rutiner ingå i introduktionen, oavsett längd på vikariat.

Anmäl olycksfallen!

Ansvarig chef ska utan dröjsmål underrätta Arbetsmiljöverket om olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet som medfört svårare personskada, dödsfall eller drabbat flera personer samtidigt. Också tillbud som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska rapporteras till arbetsmiljöverket. Alla arbetsskador ska anmälas till Försäkringskassan.

Alla arbetsplatser ska ha en beredskap och rutiner för första hjälpen/HLR och krisstöd

Innan en skada skett ska man ta fram en beredskap då bland annat arbetsfördelning görs upp. Tänk även igenom vilka hjälpmedel som kan behövas i form av utrustning för första hjälpen/ HLR, tillgång till transportfordon, larmsystem mm. Att planera och organisera första hjälpen och krisstöd är inget ”en gång för alla” jobb. Det är viktigt att planeringen följs upp och hålls aktuell. Skapa rutiner för detta. Glöm inte beredskap för att ta hand om akut sjukdom såsom akuta astmaanfall, insulincoma, epilepsianfall, hjärtinfarkt och stroke.

Vet alla på arbetsplatsen var utrustningen för första hjälpen/ HLR finns?

Det är viktigt att gå igenom vilken utrustning som kan behövas. Det är inte bra att ha vare sig för mycket eller för lite. Normalt är det tryckförband och lindor som behövs. För skador som kan inträffa utomhus är det bra att ha filter att hålla den skadade varm med. Skyddshandskar mot blodsmitta är också bra att ha. Förvara utrustningen säkert men lättillgängligt och se till att den hålls komplett.

Om ni hanterar frätande ämnen på arbetsplatsen

Glöm inte se över behovet av anordning för ögonspolning och nöddusch. Bestämmelser om ögonspolning och nödduschning, finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:12) om utformning av arbetsplatser i kapitlet om säkerhet.

Om man hanterar ämnen som kräver lång spoltid ska vätskan vara tempererad. Det är då bra att ha en fast installerad ögondusch med tempererat vatten.

Vet du vem som kan ge första hjälpen/ HLR på din arbetsplats?

Arbetsgivaren ska se till att det finns tillräckligt många personer tillgängliga som kan ge första hjälpen på arbetsstället, med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker.

Hur många som ska kunna ge första hjälpen/ HLR på arbetsplatsen bedöms utifrån bedöms således utifrån: vilka risker som finns, arbetsplatsens storlek, skiftarbete, avstånd till sjukvård. Det är viktigt att utbildningen anpassas till olycksfallsriskerna på arbetsstället. Precis som beredskapen så behöver utbildningen hållas aktuell med återkommande praktiska övningar.

Information och utbildning är en förutsättning för en fungerande första hjälpen och HLR

Rätt utrustning och en bra organisation för första hjälpen/ HLR räcker inte. De som är verksamma på arbetsplatsen; tillsvidareanställda, vikarier, brukare, måste informeras om riskerna och hur första hjälpen är organiserat. Det är viktigt att uppgiftsfördelningen är klar och att alla vet vad de ska göra när något har hänt. Det kan behövas återkommande information och ibland praktiska övningar för att allt ska fungera så bra som möjligt vid olycka eller akut sjukdomsfall. Även beredskapen för krisstöd ska vara känd hos medarbetarna och alla ska vara klara över sin uppgift